

**АРЦЕЛОРМИТТАЛ СКОПЈЕ (ЦРМ) АД –
СКОПЈЕ**

**Финансиски извештаи
за годината што завршува на
31 декември 2012 и
Извештај на независните ревизори**

СОДРЖИНА:

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ.....	1
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА	2
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНАТА ДОБИВКА	3
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА.....	4
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	5
1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ.....	6
2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ.....	6
3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ	10
4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И ПРЕТПОСТАВКИ.....	14
5. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА.....	15
6. ЗАЛИХИ.....	17
7. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ.....	17
8. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА	17
9. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	18
10. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ.....	18
11. ДОЛГОРОЧЕН КРЕДИТ	18
12. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ	18
13. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ	19
14. ПРЕСМЕТАНИ ОБВРСКИ	19
15. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА.....	19
16. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ.....	19
17. ПОТРОШЕНИ МАТЕРИЈАЛИ.....	19
18. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ.....	20
19. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ	20
20. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ, НЕТО.....	20
21. ДАНОК НА ДОБИВКА	21
22. ДАНОЧЕН РИЗИК.....	21
23. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ.....	22
24. ОБЕЛОДЕНУВАЊА ЗА ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ.....	29
25. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ.....	30

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА АРЦЕЛОРМИТТАЛ СКОПЈЕ (ЦРМ) АД - СКОПЈЕ

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи (стр. 2 до 30) на АРЦЕЛОРМИТТАЛ СКОПЈЕ (ЦРМ) АД - СКОПЈЕ (во понатамошниот текст “Друштвото”), кои се состојат од извештајот за финансиска состојба на 31 декември 2012 година, како и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за парични текови за годината што тогаш завршува и прегледот на значајните сметководствени политики и останати белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето на финансиските извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Македонија, како и за интерните контроли кои се релевантни за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија и Законот за ревизија на Република Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања, да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето на финансиските извештаи на ентитетот со цел дизајнирање на ревизорски постапки коишто се соодветни на околностите, но не за цел на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи на АРЦЕЛОРМИТТАЛ СКОПЈЕ (ЦРМ) АД - СКОПЈЕ за годината која завршува на 31 декември 2012, се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со сметководствената регулатива на Република Македонија.

Лидија Нануш
Овластен ревизор
Директор

Александар Аризанов
Овластен ревизор

30 април 2013 година

Дилоит ДОО Скопје

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА
На 31 декември 2012 година
(Во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	2,370,920	2,530,915
Нематеријални средства		5,905	5,905
Вложувања расположливи за продажба		242	330
		<u>2,377,067</u>	<u>2,537,150</u>
Тековни средства			
Залихи	6	1,899,403	1,755,964
Побарувања од купувачи	7	206,393	227,705
Останати побарувања	8	249,556	429,332
Пари и парични еквиваленти	9	28,254	148,560
		<u>2,383,606</u>	<u>2,561,561</u>
ВКУПНО СРЕДСТВА		<u><u>4,760,673</u></u>	<u><u>5,098,711</u></u>
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
Капитал и резерви			
Акционерски капитал	10	5,985,390	5,985,390
Ревалоризациони резерви		1,376,578	1,679,962
Акумулирана загуба		(10,054,526)	(9,470,147)
		<u>(2,692,558)</u>	<u>(1,804,795)</u>
Нетековни обврски			
Долгорочен кредит	11	-	3,750,281
		<u>-</u>	<u>3,750,281</u>
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи	12	3,177,000	2,765,044
Останати обврски	13	266,343	88,868
Пресметани обврски	14	145,805	183,041
Тековен дел на долгорочен кредит	11	3,864,083	116,272
		<u>7,453,231</u>	<u>3,153,225</u>
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		<u><u>4,760,673</u></u>	<u><u>5,098,711</u></u>

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Финансиски извештаи беа одобрени за издавање од страна на Одборот на директори на 29 март 2013 година.

Одобрено од,

Јуан Педро Јименез Наварро
 Главен извршен директор

Валид Рханоу
 Финансиски директор

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНАТА ДОБИВКА
За годината што завршува на 31 декември 2012 година
(Во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Приходи			
Приходи од продажба	15	5,450,711	5,520,612
Останати приходи	16	15,133	3,604
		<u>5,465,844</u>	<u>5,524,216</u>
Трошоци			
(Намалување)/Зголемување на залихи на готови производи и производство во тек		(135,027)	285,975
Потрошени материјали	17	(4,819,599)	(5,332,246)
Трошоци за вработени	18	(249,438)	(239,395)
Амортизација	5	(350,518)	(353,118)
Останати оперативни трошоци	19	(618,010)	(551,469)
		<u>(6,172,592)</u>	<u>(6,190,253)</u>
Загуба од оперативно работење		(706,748)	(666,037)
Финансиски расходи, нето	20	(133,277)	(195,187)
Загуба пред оданочување		(840,025)	(861,224)
Данок на добивка	21	(929)	13,056
Нето загуба за годината		<u>(840,954)</u>	<u>(848,168)</u>
Останата сеопфатна добивка по оданочување		-	-
Вкупна сеопфатна загуба за годината		<u>(840,954)</u>	<u>(848,168)</u>

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА
За годината што завршува на 31 декември 2012 година
(Во илјади денари)

	<u>Акционер.</u> <u>капитал</u>	<u>Ревалориз.</u> <u>резерви</u>	<u>Акумулир.</u> <u>загуба</u>	<u>Вкупно</u>
На 1 јануари 2011 година	5,985,390	2,021,321	(9,115,321)	(1,108,610)
Загуба за годината	-	-	(848,168)	(848,168)
Пренос од ревалоризациони резерви	-	(285,429)	285,429	-
Отпис на претходно ревалоризирани недвижности, постројки и опрема (Белешка 5)	-	(55,870)	-	(55,870)
Одложена даночна обврска	-	-	207,913	207,913
Ревалоризација на акции	-	(60)	-	(60)
На 31 декември 2011 година	<u>5,985,390</u>	<u>1,679,962</u>	<u>(9,470,147)</u>	<u>(1,804,795)</u>
Загуба за годината	-	-	(840,954)	(840,954)
Пренос од ревалоризациони резерви	-	(279,580)	279,580	-
Отпис на претходно ревалоризирани недвижности, постројки и опрема (Белешка 5)	-	(24,065)	-	(24,065)
Дополнителна загуба од минати години по записник од УЈП за Данок на Добивка	-	-	(22,656)	(22,656)
Останато	-	349	(349)	-
Ревалоризација на акции	-	(88)	-	(88)
На 31 декември 2012 година	<u>5,985,390</u>	<u>1,376,578</u>	<u>(10,054,526)</u>	<u>(2,692,558)</u>

Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

За годината што завршува на 31 декември 2012 година
(Во илјади денари)

	Белешка	2012	2011
Парични текови од оперативни активности			
Загуба пред оданочување		(840,025)	(861,224)
Усогласувања за:			
Амортизација		350,518	353,118
Обезвреднување на сомнителни побарувања		148	3,451
Трошоци по основ на камати, нето		137,721	189,652
Одложен данок на добивка		-	14,884
Загуба од продажба и отпис на основни средства, нето		2,128	6,625
Загуба од оперативното работење пред промени во обртниот капитал			
		(349,510)	(293,494)
Зголемување на залихите		(143,439)	(415,410)
Намалување на побарувања од купувачи и останати побарувања		192,053	118,461
Зголемување на обврски кон добавувачи и останати обврски		380,975	888,487
Платен данок на добивка		(9,909)	(17,137)
Примени/(Платени) камати		28,320	(138,499)
Нето парични текови од оперативни активности		98,490	142,408
Парични текови од инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема и нематеријални средства		(216,996)	(66,487)
Приливи од нетековни средства		670	-
Одлив по позајмица		-	(23,397)
Нето парични текови користени за инвестициони активности		(216,326)	(89,884)
Парични текови од финансиски активности			
Одливи по кредити, нето		(2,470)	(110,300)
Нето парични текови користени за финансиски активности		(2,470)	(110,300)
Нето намалување на пари и парични еквиваленти		(120,306)	(57,776)
Пари и парични еквиваленти на почеток на годината	9	148,560	206,336
Пари и парични еквиваленти на крај на годината	9	28,254	148,560

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

АРЦЕЛОРМИТТАЛ СКОПЈЕ (ЦРМ) АД - СКОПЈЕ (претходно Миттал Стеел Скопје (ЦРМ) АД - Скопје), (во понатамошниот текст "Друштвото"), е иницијално основано во 1997 година како резултат на процесот на реструктурирање и приватизација на Железара – Скопје. По завршувањето на процесот на реструктурирање, Друштвото беше продадено на Балкан Стеел Лихтенштајн од страна на Агенцијата за приватизација на Република Македонија. Подоцна, на 31 март 2004 година Друштвото беше продадено на Миттал Стеел Н.В. (претходно ЛНМ Холдингс) врз основа на Договор за откуп на акциите и побарувањата склучен помеѓу Балкан Стеел Лихтенштајн и Миттал Стеел Н.В. (претходно ЛНМ Холдингс Н.В.), согласно кој се стекна со 8,601,561 обични акции од Ладна валавница АД – Скопје, кои претставуваа 44.52% од вкупно издадените акции на Друштвото. До крајот на 2006 година, сопственоста на Миттал Стеел Н.В. (претходно ЛНМ Холдингс Н.В.) се зголеми на 88.47% од вкупниот акционерски капитал на Друштвото. Во текот на 2006 година, Миттал Стеел Н.В., компанија основана во Холандија, ја префрлила сопственоста над Друштвото на Миттал Стеел Холдингс АГ, компанија основана во Швајцарија. Како резултат на спојување на Арцелор СА и Миттал Стеел НВ во 2006 година, Друштвото го промени називот во АрцелорМиттал Скопје (ЦРМ) АД – Скопје кое на 24 септември 2007 година е регистрирано во Централниот регистар под број 30120070012290.

Основна дејност на Друштвото е производство на топло валани лужени котури, ладно валани котури и ладно валан лим, поцинкувани котури и лимови и пластифицирани поцинкувани котури.

Најголем купувач на производите на Друштвото е ArcelorMittal Flat Carbon Europe и други домашни компании.

На 31 декември 2012 година Друштвото има 545 вработени (2011: 553 вработени)

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1 Основи за подготовка и презентација на финансиските извештаи

Согласно со одредбите на Законот за трговски друштва ("Службен весник на Република Македонија" бр. 28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11), правните лица во Македонија треба да ги одржуваат своите деловни книги како и да ги подготват своите финансиски извештаи во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување, официјално усвоени и објавени во Службениот весник на Република Македонија.

На 29 декември 2009 година, донесен е нов Правилник за водење сметководство ("Службен весник на РМ" 159/09, 164/10 и 107/11) во кој се објавени Меѓународни сметководствени стандарди (МСС), Меѓународни стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник се применува од 1 јануари 2010 година.

Меѓутоа, до датумот на составување на придружните финансиски извештаи не се преведени и објавени сите измени и дополнувања на МСС/МСФИ и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат на 1 јануари 2009 година. Притоа придружните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка ("Службен весник на Република Македонија" бр. 52/11 и 174/11), чиј сет на финансиски извештаи отстапува од оние дефинирани во МСС 1 - Презентирање на финансиските извештаи и притоа во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард. Поради тоа извршени се одредени рекласификации на поединечните позиции со цел прикажување на финансиските извештаи во форматот кој се бара од овој стандард. Објавените стандарди и толкувања кои се стапени на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени, како и објавените стандарди и толкувања кои сè уште не се во примена се обелоденети во белешките 2.2 и 2.3.

Во врска со погоре наведеното, а имајќи ги во вид потенцијалните материјално значајни ефекти од разликите помеѓу сметководствените прописи на Република Македонија и МСФИ/МСС, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на финансиските извештаи на Друштвото, придружените финансиски извештаи не можат да се сметаат за финансиски извештаи изготвени во согласност со МСФИ и МСС.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

2 ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжение)

2.1 Основи за подготовка и презентација на финансиските извештаи (продолжение)

Финансиските извештаи се составени во согласност со принципот на набавна вредност, освен ако не е поинаку наведено во сметководствените политики кои се дадени во натамошниот текст.

Во составувањето на овие финансиски извештаи Друштвото ги применува сметководствените политики наведени во белешката 3.

Износите содржани во финансиските извештаи на Друштвото, како и во придружните белешки кон финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари, освен ако не е поинаку наведено. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Македонија.

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени

На денот на издавањето на овие финансиски извештаи, подолу наведените стандарди и измени на стандарди беа издадени од страна на Одборот за меѓународни сметководствени стандарди, и толкувања објавени од страна на Комисијата за толкувања за меѓународно финансиско известување, но истите не се официјално усвоени во Република Македонија.

- Измени на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Измени со кои се подобруваат обелоденувањата на објективната вредност и ризикот на ликвидност (ревидиран во март 2009, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2009 година);
- Измени на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Дополнителни исклучоци за ентитети кои прв пат ги применуваат МСФИ. Измените се однесуваат на средствата во индустријата за нафта и гас и утврдување дали договорите содржат лизинг (ревидиран во јули 2009, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година);
- Измени и дополнувања на различни стандарди и толкувања како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ објавен на 16 април 2009 година (МСФИ 5, МСФИ 8, МСС 1, МСС 7, МСС 17, МСС 36, МСС 39, КТМФИ 16) – првенствено со намера да се отстранат неусогласеностите и појаснување на формулацијата во текстот (измените на стандардите се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година, додека измените на КТМФИ за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- Измени на МСС 38 “Нематеријални средства” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- Измени на МСФИ 2 “Плаќање врз основа на акции” – Измени како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ (ревидиран во април 2009 година, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година) и измени кои се однесуваат на трансакции на групни готовински плаќања врз основа на акции (ревидиран во јуни 2009 година, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година);
- Измени на КТМФИ 9 “Повторна проценка на вградените деривативи” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година) и МСС 39 “Финансиски инструменти: Признавање и мерење” – Вградени деривативи (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 30 јуни 2009 година);
- КТМФИ 18 “Пренос на средства од купувачи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- “Сеопфатна рамка за финансиско известување на 2010 година” што претставува измена на “Рамката за подготовка и прикажување на финансиските извештаи” (применлива за пренос на средства од купувачи примени на или по септември 2010 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Ограничен исклучок од споредбени обелоденувања пропишани во рамките на МСФИ 7 кај ентитети кои прв пат го применуваат МСФИ (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2010 година);

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжение)

2.2. Објавени стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- Дополнувања на МСС 24 “Обелоденувања за поврзани страни” – Поедноставени барања за обелоденувања кај ентитети кои се под (значителна) контрола или влијание на владата и појаснување на дефиницијата за поврзани страни (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- Дополнувања на МСС 32 “Финансиски инструменти: презентирање” – Сметководство за правата на издавање на нови акции (применлив за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 февруари 2010 година);
- Дополнувања на различни стандарди и толкувања “Подобрувања на МСФИ (2010)” како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ објавен на 6 мај 2010 година (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МСС 1, МСС 27, МСС 34, КТМФИ 13) – првенствено со намера да се отстранат неусогласеностите и појаснување на формулацијата во текстот (поголем број од дополнувањата ќе бидат применливи за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- Дополнувања на КТМФИ 14 “МСС 19 – Ограничување на дефинираните примања, минималните барања за финансирање и нивната интеракција” Авансна уплата на минимални средства потребни за финансирање (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- КТМФИ 19 “Подмирување на финансиски обврски со инструменти на главнината” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2010 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Висока хиперинфлација и отстранување на фиксни датуми за ентитети кои прв пат го применуваат МСФИ (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2011 година);
- Дополнувања на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Пренос на финансиски средства (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2011 година);
- Дополнувања на МСС 12 “Даноци на добивка” – Одложен данок: поврат на средствата кои се наоѓаат во основата (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2012 година).

2.3 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не се во сила во тековниот период

На денот на издавањето на овие финансиски извештаи објавени се следните стандарди, нивните дополнувања и толкувања кои сè уште не стапиле на сила:

- “МСФИ 9 “Финансиски инструменти” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2015 година);
- Дополнувања на МСФИ 9 “Финансиски инструменти” и МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Задолжително стапување на сила и преодни обелоденувања (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2015 година);
- МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- 11 “Заеднички аранжмани” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 12 “Обелоденувања на вложувања во други правни лица” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжение)

2.3. Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не се во сила во тековниот период (продолжение)

- Дополнувања на МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 “Консолидирани финансиски извештаи, Заеднички аранжмани и Обелоденувања на вложувања во други правни лица: Упатство за преодна примена” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСС 27 (ревидиран во 2011) “Поединечни финансиски извештаи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСС 28 (ревидиран во 2011) “Вложувања во придружени правни лица и заеднички вложувања” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 13 “Мерење на објективната вредност” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Измени на МСС 19 “Користи за вработените” – Подобрување на сметководството за користи по престанување на работниот однос (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Државни кредити по каматна стапка пониска од пазарната (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Порамнување на финансиски средства и финансиски обврски (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСС 1 “Презентација на финансиски извештаи” -Презентација на ставки од Останата сеопфатна добивка (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2012 година);
- Дополнувања на МСС 32 “Финансиски инструменти: Презентирање” – Порамнување на финансиски средства и финансиски обврски (применлив за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Годишни подобрувања за период од 2009 до 2011 година објавени во мај 2012 година (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- КТМФИ 20 “Трошоци за откривка во фазата на производство на површински рудници” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 10, МСФИ 12 и МСС 27 – Изземање на зависни ентитети од консолидација според МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година).

Раководството го проценува влијанието на промените на МСС, новите МСФИ и толкувањата на финансиските извештаи. Иако поголем дел од овие промени не се применливи во работењето на Друштвото, раководството не изразува експлицитна и безрезервна изјава за усогласеноста на финансиските извештаи со МСС и МСФИ, кои се применуваат за периодот прикажан во приложените финансиски извештаи.

Подготвувањето на финансиските извештаи во согласност со Законот за трговски друштва и Правилникот за водење на сметководство бара примена на проценки и претпоставки од страна на менаџментот на Друштвото, кои влијаат врз искажаните позиции во финансиските извештаи. Иако оценките на раководството се базираат на разумни информации и познавања за настаните и активностите, фактичките резултати може да се разликуваат од проценките. Проценките на раководството се прикажани во Белешка 4.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжение)

2.4 Планови на раководството и значајни проценки

Придружните финансиски извештаи се подготвени врз основа на претпоставката на 31 декември 2012 година дека Друштвото ќе продолжи да работи според принципот на континуитет и дека истото ќе продолжи со својата работа во предвидлива иднина.

Согласно подготвените анализи на финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012 година, остварената нето загуба е резултат на ефектите на глобалната економска криза врз металната индустрија.

Раководството проценува дека акумулираните загуби може да бидат покриени преку идните оперативни добивки. Стратешкиот план на Друштвото за наредниот период е фокусирање кон достигнување пониски набавни цени на репроматеријалите подобрување на ефикасноста преку намалување на сите варијабилни трошоци, како и преку промени во комерцијалната стратегија на Друштвото.

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат врз основа на набавната вредност при купувањето или стекнувањето. Набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата ги содржи набавната цена намалена за работите и ценовните попусти, увозните давачки, сите неповратни даноци на набавката, како и сите директни трошоци кои придонесуваат за донесување на средствата во локација и состојба на нормално функционирање и остварување на задачите утврдени од страна на раководството. По почетното признавање, недвижностите, постројките и опремата се евидентираат според ревалоризираните износ, кој е објективна вредност на недвижностите, постројките и опремата на датумот на ревалоризацијата намалена за последователната акумулирана амортизација и последователната акумулирана загуба поради оштетување. Последна ревалоризација Друштвото изврши во јануари 2011 година со утврдени ефекти на 31 декември 2010 година.

Како резултат на промена на условите и околностите во работењето, се врши тест на загуба од обезвреднувањето на нето сметководствената вредност на недвижностите, постројките и опремата со цел да се утврди дали истата е надоместлива. Доколку се утврди дека нето сметководствената вредност на средството или на единицата која создава готовина ја надминува надоместувачката вредност, тогаш се врши усогласување до нивната надоместувачка вредност. Надоместувачка вредност на недвижностите, постројките и опремата е поголемата од нето продажната и употребната вредност.

При утврдување на употребната вредност се врши дисконтирање на проценетите идни парични текови на нивна сегашна вредност со користење на дисконтна стапка која што ги одразува тековните пазарни проценки за временската вредност на парите и специфичните ризици кои го карактеризираат одредено средство. За средствата кои немаат значаен придонес за создавање на независни парични текови, надоместувачката вредност се добива преку утврдување на вредноста на единиците кои создаваат готовина, а на кои истите им припаѓаат. Загубите од обезвреднување се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка.

Амортизацијата се пресметува врз основа на пропорционална метода со цел набавната или ревалоризираната вредност на недвижностите, постројките и опремата да се амортизира во текот на нивниот проценет век на употреба.

Во продолжение се дадени годишни стапки за амортизација, применети на некои позначајни ставки од недвижностите, постројките и опремата:

Објекти	1.67% - 2.5%
Машини	5-10%
Канцелариска опрема и компјутери	20-25%
Моторни возила	12.5%

Во случаите кога одредени делови учествуваат со значаен износ во набавната вредност на одредена недвижност, постројка или опрема, истите се амортизираат посебно. Средствата кои се класифицирани како расположливи за продажба или се вклучени во група на средства за отуѓување, не се амортизираат.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.1 Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Добивките или загубите кои произлегуваат од отуѓувањето или повлекувањето од употреба на недвижностите, постројките и опремата се определуваат како разлика меѓу приливите од отуѓувањето и сметководствената вредност на средството и истите се признаваат како приходи или расходи во извештајот за сеопфатна добивка.

Во јануари 2011 година, Друштвото ангажираше независен проценител заради повторна проценка на недвижностите, постројките и опремата на 31 декември 2010 година. Согласно извештајот на проценителите, вредноста на недвижностите, постројките и опремата е проценета на 2,613,934 илјади денари на тој датум. Ефектите од извршената проценка се признати во приложените финансиски извештаи на 31 декември 2010 година (Белешка 5).

3.2 Нематеријални средства

Нематеријалните средства се евидентираат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загубите поради оштетување. На денот на извештајот за финансиска состојба нематеријалните средства се состојат од набавени компјутерски софтверски лиценци, кои се капитализирани врз основа на трошоците настанати при набавката и ставањето во употреба. Набавната вредност се амортизира во текот на проценетиот корисен век на софтверот со годишна стапка на амортизација од 20%.

3.3 Залихи

Залихите се вреднуваат според пониската од набавната и нето продажната вредност. Набавната вредност на залихите ги содржи сите трошоци на набавката, трошоците на конверзија, како и сите други трошоци кои настануваат со цел залихите да се доведат на сегашна локација и состојба. Трошоците на набавка на залихите ги содржат набавната цена, увозните давачки и други неповратни даноци од страна на даночните власти, трошоците за транспорт, манипулација, како и сите други трошоци кои директно придонесуваат при добивање на готови производи, материјали и услуги. Работите и ценовните попусти, како и други слични одбитни ставки се одземаат при утврдување на набавната вредност. Набавките на залихи искажани во странска валута се признаваат преку примена на девизниот курс на денот на трансакцијата.

Трошоците на конверзија на залихите ги содржат сите директни производни трошоци. Тие, исто така, ги вклучуваат и сите фиксни и варијабилни индиректни трошоци настанати во текот на производниот процес. Индиректните трошоци на производството се алоцираат врз основа на нормалниот капацитет на производство, односно очекуваното просечно производство за одреден број на периоди или сезони под нормални услови, имајќи ги во предвид загубите на капацитетот поради планирани застои.

Следните трошоци не се вклучуваат во набавната вредност на залихите:

- неоправдани износи на потрошени материјали, работна сила или други производни трошоци;
- трошоци за складирање, освен доколку станува збор за складирање на залихите пред предавање во наредна фаза на производството;
- административни трошоци кои не придонесуваат за донесување на залихите на локација и услови за нормална употреба, како и продажните и дистрибутивните трошоци.

Друштвото го применува методот на просечни цени за сите видови на залихи. Трошокот за недовршеното производство, полуготовите производи и готовите производи се пресметува според методот на стандардни цени усогласен за отстапувањата настанати во текот на пресметковниот период.

Залихите се намалуваат до нивната нето продажна вредност ставка по ставка, во случај кога постои поткрепувачка евиденција и проценка за износот по кој што се очекува истите да бидат продадени. Со проценката се земаат во предвид промените на цената или трошоците кои се предизвикани од настани кои се случуваат на крајот од периодот во обем во кој што таквите настани реално ги одразуваат условите кои постојат на крајот од периодот. Вредноста на залихите на материјали и другите залихи кои се користат во производството на готови производи не се намалува под нивната набавна вредност, доколку се очекува дека готовите производи во кои ќе бидат алоцирани ќе се продадат по иста или по повисока цена. Намалувањето на залихите до нивната реализациона вредност извршено во претходниот период може да се елиминира во случај кога условите кои го предизвикале тоа намалување престануваат да постојат.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.4 Резервирања

Резервирањата се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, доколку е веројатно дека одлив на ресурси вградени во економски користи ќе бидат потребни за подмирување на обврската и може да се направи веродостојна проценка за износот на обврската. Трошоците за резервирања се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка. Доколку ефектот од временска вредност на пари е материјален, резервирањата се утврдуваат преку дисконтирање на проценетите идни одливи до сегашната вредност со употреба на дисконтна стапка која што ги рефлектира пазарните процени на временската вредност на парите и ризикот специфичен за таков или сличен вид на обврска. Доколку е извршено дисконтирање, зголемувањето на резервирањето се признава како финансиски трошок.

3.5 Финансиски инструменти

Вложувања расположливи за продажба

Вложувањата кои се чуваат на неопределено време, а кои можат да бидат продадени како одговор на потребата за ликвидност или промени во каматните стапки, се класификувани како хартии од вредност расположливи за продажба и се вклучени во нетековните средства.

Вложувањата се вреднуваат по нивната објективна вредност. Добивките/загубите кои потекнуваат од промените на објективната вредност се вклучени во извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога настанале. Објективната вредност на вложувањата е заснована на цената со која котираат на берзата. Сопственичките хартии од вредност за кои објективната вредност не може да се утврди веродостојно се признаваат според нивната набавна вредност намалени за износот на обезвреднувањето. Капиталните добивки/загуби од продажба на хартии од вредност се евидентира во извештај за сеопфатна добивка како останати приходи/трошоци од тековен период.

Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувањата од купувачите и останатите побарувања се прикажуваат по нивната надоместлива вредност намалена за загубите поради оштетување кои се вклучени во останати оперативни трошоци. Надоместливиот износ се проценува земајќи ги во предвид потенцијалните доцнења со наплатата и неисполнувањето на обврските за плаќање. Отписот на побарувањата се спроведува врз основа на старосната структура на побарувањата и кога се оценува дека делумната или целосната наплата на побарувањата не е веројатна. Сметководствената вредност на побарувањата се намалува преку исправка на вредноста на побарувањата и износот на трошокот се прикажува во извештајот за сеопфатна добивка. Последователните наплати на претходно отпишаните побарувања и соодветно намалување на исправките се прикажува како приход.

Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти вклучуваат готовина во благајна и пари на тековни сметки во денари и странска валута. За целите на составување на извештајот за паричните текови, парите и паричните еквиваленти ги вклучуваат средствата наведени погоре, кои може брзо да се конвертираат во познат износ на пари и се подложени на незначителен ризик од промена на нивната вредност.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Финансиските обврски, иницијално вреднувани по објективна вредност, последователно се вреднуваат по амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Метода на ефективна камата е метода на пресметување на амортизирана набавна вредност на финансиската обврска и на распределба на трошокот од камата во текот на релевантниот период. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања или примања во текот на очекуваниот животен век на инструментот или, до нето сметководствената вредност на финансиската обврска, при иницијалното признавање.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.5 Финансиски инструменти (продолжение)

Каматоносни кредити и позајмици

Обврските за кредити и позајмици иницијално се признаваат според објективната вредност намалена за трошоците при склучување на кредитниот однос. По иницијалното признавање, обврските за кредити и позајмици последователно се признаваат по амортизирачка вредност со користење на методот на ефективна каматна стапка. При пресметката на амортизирачката вредност се земаат во предвид трошоците при склучување на кредитниот аранжман, како и попустите добиени при исплатата на обврските за кредити и позајмици. Приходите и трошоците се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка во моментот на плаќање или отпис на обврските, како и во текот на амортизацијата на позајмиците или кредитите.

3.6 Признавање на приходи

Приходите се признаваат кога е веројатно дека идните економски користи ќе претставуваат прилив за Друштвото и кога износот на приходот може веродостојно да се измери. Приходите на Друштвото се остваруваат од продажба на топло валани лужени котури, ладно валани котури и лимови, поцинкувани котури и лимови и пластифицирани поцинкувани котури на домашниот и странскиот пазар.

3.7 Износи искажани во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажани во македонски денари ("Денари") со примена на официјалните девизни курсеви на Народна Банка на Република Македонија кои важат на денот на трансакцијата. Монетарните ставки се преведуваат според официјалните девизни курсеви кои важат на денот на извештајот за финансиската состојба, додека немонетарните ставки се преведуваат според официјалните девизни курсеви кои важеле на денот на трансакцијата.

Нето позитивните и негативните курсни разлики кои произлегуваат при трансакциите со монетарните ставки, како и при преведување на монетарните ставки по девизни курсеви кои се разликуваат од девизните курсеви на денот на иницијалното признавање извршено во финансиските извештаи во тековниот или претходниот период, се вклучуваат во извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога настануваат.

3.8 Трансакции со поврзани субјекти

Трансакциите со поврзани субјекти се однесуваат на меѓусебни трансфери на ресурси, услуги и обврски, без оглед на тоа дали цената е наплатена или не. Одреден субјект се смета за поврзан доколку директно или индиректно го контролира Друштвото, а тоа се субјектите кои припаѓаат на матичната компанија. АрцелорМиттал Холдингс А.Г. поседува учество во капиталот на Друштвото со 88.47% од правата на глас, што претставува значајна моќ на контрола на работењето на Друштвото.

3.9 Користи за вработените

Друштвото во нормалниот тек на работењето, во име на вработените, врши уплати на придонеси за пензиско, здравствено осигурување, вработување и персонален данок на доход, кои се пресметуваат на бруто плата. Друштвото овие средства ги уплаќа во државните фондови - здравствен и пензиски, според законските стапки кои се во сила во текот на годината, а кои се пресметуваат на бруто плата. Трошокот за овие плаќања се признава во извештај за сеопфатна добивка во истиот период кога и трошокот за соодветната плата. Не постојат други пензиски шеми или пост-пензиски планови за бенефиции па соодветно на тоа не постојат и дополнителни обврски кои се однесуваат на пензии.

Друштвото има обврска за исплаќање отпремнина при пензионирање на вработените, во висина на двократен износ од просечно исплатена нето плата во Република Македонија. Друштвото евидентира резервации за отпремнини за пензионирање со цел да ги алоцира таквите трошоци по периоди за коишто истите се однесуваат. Согласно МСС 19, отпремнините за пензионирање претставуваат дефинирани користи по исполнување на условите. Сметководствената вредност на обврските на Друштвото кои произлегуваат од овие користи за вработените се пресметуваат од страна на независен актуар на денот на извештајот за финансиска состојба. Состојбата на овие обврски на денот на извештајот за финансиска состојба ја претставува износот на

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Користи за вработените (продолжение)

дисконтираните плаќања што ќе се направат во иднина. Актуарските добивки или загуби се признаваат во извештај за сеопфатна добивка. Друштвото ангажирало независен актуар за утврдување и евидентирање на износот на резервација за ваквите отпремнини на 31 декември 2010 година, но истото не го направи на 31 декември 2012 и 2011 година, бидејќи раководството сметаше дека тоа нема да има значајни ефекти врз финансиските извештаи.

3.10 Данок на добивка

Тековен данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно. Крајниот данок по стапка од 10% (2011: 10%) се пресметува на непризнаените расходи, намалени за износот на даночен кредит согласно законските одредби.

Даночните обврски се сметаат како конечни со настанување на пораниот од следните датуми:

- истекот на десет години сметајќи од годината во која настанала обврската за данок; и
- моментот кога е извршена целосна даночна контрола од страна на даночните власти.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се утврдува со примена на методот на обврски во Извештајот за финансиската состојба за сите временски разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност во финансиските извештаи. Стапката на данок на добивка на денот на Извештајот за финансиската состојба се употребува за утврдување на одложените даночни средства и обврски. Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочливи временски разлики. Одложени даночни средства се признаваат за одбитните временски разлики и ефектите од даночните загуби се пренесуваат во обем во кој што постои веројатност дека ќе се оствари оданочлива добивка со цел да се овозможи одбитните временски разлики и пренесените даночни загуби да бидат искористени. Тековниот и одложениот данок на добивка се признаваат како расход во Извештајот за сеопфатна добивка, освен ако се однесуваат за ставки кои се евидентираат во корист или на товар на главнината и во тој случај даноците исто така се признаваат директно во главнината.

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И ПРЕТПОСТАВКИ

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 3, Друштвото користи најдобри можни проценки и разумни претпоставки кои се однесуваат на сметководствените вредности на средствата и обврските кои не се јасно видливи од други извори. Овие проценки и претпоставки се засновани на информациите од историското искуство како и други фактори кои се сметаат за релевантни во дадените околности. Идните вистински резултати можат да се разликуваат од проценетите износи. Проценките и претпоставките повторно се проверуваат на континуирана основа. Повторното проверување на сметководствените проценки се признава во периодот во кој е извршена проверката доколку истата има влијание само на тој период или пак се признава во периодот на повторната проверка и во идните периоди доколку истата има влијание и врз тековниот и врз идните периоди.

Во продолжение се дадени клучните проценки кои се поврзани со идни, или други клучни извори на проценка на неизвесноста на датумот на извештајот за финансиска состојба, кои имаат ризик да предизвикаат материјално значајно корегирање на сметководствената вредност на средствата и обврските во идната финансиска година.

4.1 Стапки на амортизација

Амортизационите стапки се определуваат врз основа на предвидениот корисен век на употреба на недвижностите, постројките, опремата и на нематеријалните средства. Корисниот век на употреба се проверува еднаш годишно од страна на Друштвото врз основа на тековните проценки.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2012 година

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И ПРЕТПОСТАВКИ (продолжение)**4.2 Обезвреднување на побарувањата од купувачи и другите побарувања**

Обезвреднувањето на сомнителните побарувања се заснова врз проценетите загуби кои потекнуваат од неможноста на купувачите да ги исполнат своите договорни обврски. Проценките кои се користат при проценката на адекватноста на обезвреднувањето на сомнителните побарувања се старосната структура на нашите побарувања и историјата на отпис на побарувањата, кредитната способност на купувачите како и промените во нашите услови за плаќање. Проценките ги вклучуваат и претпоставките за идното однесување на комитентите и идните готовински наплати.

4.3 Резервирања

Резервирањата се предмет на проценка. Друштвото ја проценува веројатноста за настанување на несакан настан како резултат на минат настан. Друштвото е претпазливо во врска со овие проценки, но поради високото ниво на неизвесност, во некои случаи на проценка може и да се случи крајниот исход на настанот да не биде еднаков со резервирањето.

4.4 Објективна вредност

Објективната вредност на финансиските инструменти кои не котираат на активните пазари се определува со користење на интерни техники за вреднување. Друштвото применува професионално расудување при изборот на соодветните техники за вреднување. Техниките кои се користени при вреднувањето на објективната вредност на финансиските инструменти се прикажани во Белешка 23.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

5. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

Во илјади денари

	Градежни објекти	Опрема	Валци	Алати, погонски и канцелар. инвентар, мебел и возила	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност						
На 1 јануари 2011	482,482	2,645,430	236,456	107,628	122,039	3,594,035
Набавки	-	-	-	-	66,487	66,487
Преноси	-	-	25,517	626	(26,143)	-
Отписи	(580)	(72,263)	-	(102)	-	(72,945)
Останато	-	-	-	-	(672)	(672)
На 31 декември 2011	<u>481,902</u>	<u>2,573,167</u>	<u>261,973</u>	<u>108,152</u>	<u>161,711</u>	<u>3,586,905</u>
На 1 јануари 2012	481,902	2,573,167	261,973	108,152	161,711	3,586,905
Набавки	-	-	-	-	216,996	216,996
Преноси	1,438	293,175	14,633	1,077	(310,323)	-
Отписи	(625)	(35,711)	-	(752)	-	(37,088)
Продажба	-	-	-	(3,240)	-	(3,240)
На 31 декември 2012	<u>482,715</u>	<u>2,830,631</u>	<u>276,606</u>	<u>105,237</u>	<u>68,384</u>	<u>3,763,573</u>
Акумулирана амортизација						
На 1 јануари 2011	125,191	440,770	88,112	55,645	-	709,718
Трошок за годината	36,219	296,899	11,136	8,864	-	353,118
Отписи	(44)	(6,756)	-	(46)	-	(6,846)
На 31 декември 2011	<u>161,366</u>	<u>730,913</u>	<u>99,248</u>	<u>64,463</u>	<u>-</u>	<u>1,055,990</u>
На 1 јануари 2012	161,366	730,913	99,248	64,463	-	1,055,990
Трошок за годината	36,269	296,926	10,464	6,859	-	350,518
Отписи	(99)	(12,959)	-	(355)	-	(13,413)
Продажба	-	-	-	(442)	-	(442)
На 31 декември 2012	<u>197,536</u>	<u>1,014,880</u>	<u>109,712</u>	<u>70,525</u>	<u>-</u>	<u>1,392,653</u>
Сметководствена вредност						
на 31 декември 2012	<u>285,179</u>	<u>1,815,751</u>	<u>166,894</u>	<u>34,712</u>	<u>68,384</u>	<u>2,370,920</u>
на 31 декември 2011	<u>320,536</u>	<u>1,842,254</u>	<u>162,725</u>	<u>43,689</u>	<u>161,711</u>	<u>2,530,915</u>

Во јануари 2011 година, Друштвото ангажираше независен проценител заради повторна проценка на недвижностите, постројките и опремата на 31 декември 2010 година. Согласно извештајот на проценителите, вредноста на недвижностите, постројките и опремата е проценета на 2,613,934 илјади денари на тој датум. Во проценката не беа вклучени валците и инвестициите во тек.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

6. ЗАЛИХИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2012	31 декември 2011
Материјали	882,210	576,980
Материјали на пат	293,167	291,671
Резервни делови	101,188	103,217
Недовршено производство	175,869	359,063
Готови производи	484,000	453,200
	<u>1,936,434</u>	<u>1,784,131</u>
Намалување на залихите до нето реализациона вредност	<u>(37,031)</u>	<u>(28,167)</u>
	<u>1,899,403</u>	<u>1,755,964</u>

7. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2012	31 декември 2011
Побарувања од купувачи во земјата	154,603	156,388
Побарување од купувачи во странство	7,960	6,367
Побарувања од поврзани субјекти	130,475	151,687
	<u>293,038</u>	<u>314,442</u>
Исправка на вредноста за сомнителни и спорни побарувања	<u>(86,645)</u>	<u>(86,737)</u>
	<u>206,393</u>	<u>227,705</u>

Движење на исправката на сомнителните и спорни побарувања е како што следува:

	Во илјади денари	
	2012	2011
Состојба, 1 јануари	86,737	83,286
Обезвреднување (Белешка 19)	148	3,451
Ослободување на исправката (Белешка 16)	(240)	-
	<u>86,645</u>	<u>86,737</u>

8. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	Во илјади денари	
	31 декември 2012	31 декември 2011
Данок на додадена вредност	217,861	371,900
Дадена позајмица на поврзан субјект	23,397	23,397
Побарување за повеќе платен данок на добивка	2,606	11,586
Побарувања од вработени	1,223	649
Побарувања по дадени аванси во земјата	1,968	1,879
Побарувања по дадени аванси во странство	1,802	17,537
Останато	699	2,384
	<u>249,556</u>	<u>429,332</u>

Дадената позајмица на поврзан субјект во износ од 23,397 илјади денари се однесува на одобрена позајмица на АрцелорМиттал Скопје (ХРМ) АД – Скопје на 3 мај 2011 година, со годишна каматна стапка од 7.75% и доспевање до 30 април 2012 година.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година
9. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2012	31 декември 2011
Жиро сметка – денари	17,088	59,938
Жиро сметка - странска валута	11,155	88,568
Готовина во благајна - денари	11	54
	<u>28,254</u>	<u>148,560</u>

10. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

На 31 декември 2012 година, акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 19,320,176 авторизирани, издадени и целосно уплатени акции. Секоја акција има номинална вредност од 5.11 ЕУР. Според последната тековна состојба издадена од страна на Централниот регистар во Скопје, запишаниот непаричен влог изнесува 5,985,390 илјади денари (98,784,007 ЕУР). Структурата на акционерскиот капитал на 31 декември 2012 и 2011 година е прикажана подолу:

	% структура		Во илјади денари	
	2012	2011	2012	2011
ArcelorMittal Holdings A.G.	88.470%	88.470%	5,295,234	5,295,234
Квест Инвестментс Лтд.	0.237%	0.237%	14,194	14,194
АрцелорМиттал Скопје (ЦРМ) - Скопје	0.116%	0.125%	6,954	7,493
Звеза Банк РЗСОЈ	0.059%	0.070%	3,522	4,202
Физички лица и други правни лица	11.118%	11.098%	665,486	664,267
	<u>100%</u>	<u>100%</u>	<u>5,985,390</u>	<u>5,985,390</u>

11. ДОЛГОРОЧЕН КРЕДИТ

	Тековен дел		Нетековен дел		Во илјади денари	
	2012	2011	2012	2011	Каматна стапка	Доспеаност /Отплати
			До 2 години	До 2 години		
ArcelorMittal Treasury SNC (ЕУР)	1,087,496	-	-	1,087,590	3м ЕУРИБОР +3.75%	18/09/2013 целосна отплата
ArcelorMittal Treasury SNC (ЕУР)	2,662,477	-	-	2,662,691	3м ЕУРИБОР +3.75%	31/01/2013 целосна отплата
ArcelorMittal Treasury SNC (УСД)	114,110	116,272	-	-	Интербанк имаржа	08/10/2012 полугодишни отплати
	<u>3,864,083</u>	<u>116,272</u>	-	<u>3,750,281</u>		

12. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2012	31 декември 2011
Обврски кон добавувачи во земјата	186,948	121,896
Обврски кон добавувачи во странство	110,161	170,207
Обврски кон поврзани субјекти	2,879,891	2,472,941
	<u>3,177,000</u>	<u>2,765,044</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

13. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2012	31 декември 2011
Камати по кредити од поврзани субјекти	232,526	59,599
Плати и придонеси од плати	19,073	19,085
Примени аванси од земјата	5,438	7,514
Примени аванси од странство	7,585	958
Останати камати	1,707	1,712
Останато	14	-
	<u>266,343</u>	<u>88,868</u>

14. ПРЕСМЕТАНИ ОБВРСКИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2012	31 декември 2011
Резервирања за судски спорови	41,529	58,371
Резервирања за рекламации	5,023	6,819
Користи за вработените	6,468	6,907
Провизија за промоција на продажба	80,979	80,979
Останато	11,806	29,965
	<u>145,805</u>	<u>183,041</u>

Пресметаните обврски за судски спорови во износ од 41,529 илјади денари (2011: 58,371 илјади денари) се евидентирани во согласност со проценката на Друштвото за очекувани загуби по судски спорови наследени како резултат на процесот на реструктурирање и приватизација на Железара – Скопје од 1997 година.

Пресметаните трошоци за провизија за промоција на продажбата на 31 декември 2012 година во износ од 80,979 илјади денари (2011: 80,979 илјади денари) произлегуваат од договорот склучен со поврзаниот субјект АрцелорМиттал Флат Карбон Европа С.А./Луксембург на 31 март 2009 година, според кој Друштвото е обврзано да плаќа провизија за промоција на продажбата во износ од 3.97% од вкупните остварени продажби за периодот мај 2009 година - мај 2011 година.

15. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	Во илјади денари	
	2012	2011
Приходи од продажба на домашен пазар	805,857	786,734
Приходи од продажба на поврзани субјекти	4,549,751	4,626,417
Приходи од извоз	95,103	107,461
	<u>5,450,711</u>	<u>5,520,612</u>

16. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	Во илјади денари	
	2012	2011
Приходи од ослободување на обврски по основ на судски спорови	10,166	-
Приходи од дополнителни попусти и работи	4,057	-
Наплатени отпишани побарувања од претходни години	240	-
Приходи од продажба на основни средства	670	3,604
	<u>15,133</u>	<u>3,604</u>

17. ПОТРОШЕНИ МАТЕРИЈАЛИ

Во илјади денари

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Материјали	4,776,212	5,282,170
Резервни делови	42,183	49,218
Ситен инвентар	1,204	858
	<u>4,819,599</u>	<u>5,332,246</u>
18. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ		
	Во илјади денари	
	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Бруто плати и надоместоци	235,888	228,652
Други надоместоци и придонеси за вработените	13,550	10,743
	<u>249,438</u>	<u>239,395</u>
19. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ		
	Во илјади денари	
	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Енергија	377,219	314,586
Транспортни услуги	68,213	61,300
Услуги за одржување и поправки	51,106	31,353
Останати услуги	16,163	15,129
Банкарски надоместоци	7,674	8,204
Обезвреднување на побарувања (Белешка 7)	148	3,451
Отпис на побарувања од купувачи	2,713	-
Наемнина	3,563	2,655
Дневници за службени патувања	4,264	3,513
Кусоци	539	1,645
Отпис на основни средства (Белешка 5)	-	10,229
Неотпишана вредност на продадени основни средства	2,798	-
Реклама и пропаганда	2,217	3,162
Осигурување	9,762	5,037
Обезвреднување на залихи до нето реализациона вредност	47,904	76,695
Консултантски услуги	3,865	2,257
Надворешни услуги	3,944	1,315
Останато	15,918	10,938
	<u>618,010</u>	<u>551,469</u>
20. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ, НЕТО		
	Во илјади денари	
	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Трошоци за камати спрема поврзани субјекти, нето	(172,433)	(192,029)
Приходи за камати од ДДВ	35,088	-
Останати (трошоци)/приходи за камати, нето	(376)	2,377
Позитивни/ (Негативни) курсни разлики, нето	4,444	(5,535)
	<u>(133,277)</u>	<u>(195,187)</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

21. ДАНОК НА ДОБИВКА

А. Компоненти на данокот на добивка

	Во илјади денари	
	Година што завршува на 31 декември	
	2012	2011
Тековен данок на добивка		
Расход за тековниот данок од добивка за годината	929	1,828
Одложен данок од добивка		
Одложен данок од добивка кој произлегува од проценката на недвижностите, постројките и опремата	-	(14,884)
Данок на добивка	<u>929</u>	<u>(13,056)</u>

Б. Усогласување помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

Усогласувањето на данокот на добивка пресметан на непризнатите расходи по законска стапка и ефективната даночна стапка за годините што завршуваат на 31 декември 2012 и 2011 е како што следува:

	Во илјади денари	
	2012	2011
Загуба пред оданочување	(840,025)	(861,224)
Непризнати расходи за даночни цели	9,294	18,282
Даночна основа	9,294	18,282
Пресметан тековен данок по даночна стапка од 10% (2010: 10%)	929	1,828
Промени кај одложениот данок	-	(14,884)
Данок на добивка	<u>929</u>	<u>(13,056)</u>
Ефективна даночна стапка	<u>(0.11)%</u>	<u>(1.52)%</u>

Како резултат на антикризните мерки на Владата на Република Македонија, со важност од 1 јануари 2009 година е извршена измена на Законот за данок на добивка, при што приходите повеќе не се предмет на оданочување. Со данок на добивка се оданочуваат даночно непризнатите расходи.

22. ДАНОЧЕН РИЗИК

Македонската даночна легислатива е предмет на различни интерпретации и чести измени. Интерпретирањето на даночната легислатива која даночните власти ја применуваат врз трансакциите и активностите на Друштвото, може да не соодветствува со интерпретациите на раководството. Како резултат на тоа, одредени трансакции можат да бидат предмет на даночна контрола од која можат да произлезат дополнителни даноци, казни и камати кои можат да бидат значителни. Документацијата на Друштвото може да биде предмет на даночна и царинска контрола за период од најмногу десет години.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

23. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

23.1 Управување со ризикот на капиталот

Друштвото управува со својот капитал за да се обезбеди дека ќе продолжи да работи и во иднина врз основа на принципот на континуитет преку настојување да постигне оптимален баланс помеѓу долговите и вкупната главнина. Структурата на капиталот на Друштвото се состои од акционерски капитал, ревалоризациони резерви и акумулирана загуба.

Показател на задолженост

Раководството ја следи структурата на изворите на финансисирање на Друштвото на годишна основа. Како дел од ова следење Раководството ги анализира трошокот на капиталот и ризиците поврзани со секоја одделна класа на капиталот.

Показателот на задолженост на 31 декември 2012 и 2011 година е како што следува:

	Во илјади денари Година што завршува на 31 декември	
	2012	2011
Кредити и позајмици	3,864,083	3,866,553
Пари и парични еквиваленти	(28,254)	(148,560)
Нето долг	3,835,829	3,717,993
Вкупно главнина (Белешка 10)	(2,692,558)	(1,804,795)
	<u>(1.43)</u>	<u>(2.06)</u>

Минимален износ на основната главнина на Друштвото

Согласно Член 273 од Законот за трговски друштва, најмалиот износ на основната главнина изнесува ЕУР 25,000 и притоа, номиналниот износ на акцијата не може да биде помал од ЕУР 1. Износот на основната главнина е еднаков на збирот на номиналниот износ на сите влогови на акционерите, односно на номиналниот износ на сите акции издадени од Друштвото.

На 31 декември 2012 година основната главнина на Друштвото изнесува 98,784,007 евра.

23.2 Значајни сметководствени политики поврзани со финансиските инструменти

Деталите поврзани со значајните сметководствени политики и методи, како и критериумите и основите за признавање на приходите и трошоците за сите класи на финансиските средства и финансиски обврски се обелоденети во Белешка 3.5 кон овие финансиски извештаи.

23.3 Категории на финансиски инструменти

	Во илјади денари Година што завршува на 31 декември	
	2012	2011
Финансиски средства		
Побарувања од купувачи	206,393	227,705
Останати побарувања	23,397	23,397
Пари и парични еквиваленти	28,254	148,560
	<u>258,044</u>	<u>399,662</u>
Финансиски обврски		
Долгорочен кредит	-	3,750,281
Обврски кон добавувачи	3,177,000	2,765,044
Останати обврски	234,233	61,311
Тековен дел на долгорочен кредит	3,864,083	116,272
	<u>7,275,316</u>	<u>6,692,908</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

23. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

23.4 Цели на управување со финансиски ризици

Финансиските ризици го вклучуваат пазарниот ризик (девизен ризик и ризик од промена на каматните стапки), кредитниот ризик и ликвидносниот ризик. Финансиските ризици се следат на временска основа, и се избегнуваат првенствено преку намалувањето на изложеноста на Друштвото на овие ризици. На 1 мај 2006 година Друштвото потпиша договор со Миттал Стеел Компани Н.В. Роттердам со кој договор на Миттал Стеел Компани Н.В. Роттердам му се овозможува да дејствува како посредник во преговорите и испораката на стока како и да обезбедува тргување/хеџинг за настанатите курсни разлики и каматни стапки, за сметка на Друштвото.

Пазарен ризик

Во текот на своето работење Друштвото е изложено првенствено на финансиските ризици од промена на курсот на странските валути.

Изложеноста на пазарниот ризик се следи преку анализата на сензитивноста. Немаше промена во изложеноста на Друштвото на пазарните ризици или начинот на кој Друштвото управува или го мери ризикот.

Управување со девизниот ризик

Друштвото е изложено на девизен ризик првенствено од кредитите и позајмиците и обврските за камати, побарувањата од купувачи, обврските кон добавувачи, платените/примените аванси, како и од парите и паричните еквиваленти кои се деноминирани во странски валути.

Сметководствената вредност на монетарните средства и монетарните обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следува:

	СРЕДСТВА		Во илјади денари ОБВРСКИ	
	31 декември 2012	31 декември 2011	31 декември 2012	31 декември 2011
ЕУР	104,799	238,783	6,655,814	6,395,512
УСД	4,282	281	157,347	162,105
ГБП	-	1	-	-
	<u>109,081</u>	<u>239,065</u>	<u>6,813,161</u>	<u>6,557,617</u>

Анализа на сензитивноста на странски валути

Друштвото е единствено изложено на ЕУР, УСД, и ГБП. Следнава табела детално ја прикажува осетливоста на 10% зголемување и намалување на денарот во споредба со странските валути. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 10%. Негативниот износ подолу означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку денарот ја намали својата вредност во однос на странските валути за 10%. За зголемување на вредноста на денарот во однос на странските валути за 10%, ефектот врз добивката или останатиот капитал би бил еднаков, а износите прикажани подолу би биле позитивни.

	Во илјади денари 31 декември	
	2012	2011
Добивка	(670,408)	(631,855)
Капитал	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

23. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

23.4 Цели на управување со финансиски ризици (продолжение)

Управување со каматниот ризик

Изложеноста на Друштвото на пазарен ризик од промени на каматните стапки се однесува првенствено на кредитите и позајмиците со променливи или фиксни каматни стапки, како и на паричните депозити кај домашни банки. Друштвото управува со овој ризик преку одржување на соодветен однос помеѓу некаматносните извори на финансирање и финансиските обврски со променлива или фиксна каматна стапка.

Сметководствената вредност на финансиските средства и финансиските обврски на крајот на годината е како што следува:

	Во илјади денари	
	Година што завршува на	
	31 декември	
	2012	2011
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Пари и парични еквиваленти	17	60
- Побарувања од купувачи	206,393	227,705
	<u>206,410</u>	<u>227,765</u>
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
- Останати побарувања	23,397	23,397
	<u>23,397</u>	<u>23,397</u>
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
- Пари и парични еквиваленти	28,237	148,500
	<u>28,237</u>	<u>148,500</u>
	<u>258,044</u>	<u>399,662</u>
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски кон добавувачи	3,177,000	2,765,044
- Останати обврски	234,233	61,311
	<u>3,411,233</u>	<u>2,826,355</u>
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
- Тековен дел на долгорочен кредит	3,864,083	116,272
- Долгорочен кредит	-	3,750,281
	<u>3,864,083</u>	<u>3,866,553</u>
	<u>7,275,316</u>	<u>6,692,908</u>

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на денот на извештајот за финансиската состојба. За финансиските инструменти со варијабилни каматни стапки, анализата е изготвена под претпоставка дека износите на крајот на годината биле непроменети во текот на целиот период. При изготвувањето на анализата на сензитивноста на промените на каматните стапки, користено е зголемување или намалување на каматните стапки за 2 процентни поени, што претставува разумна процена на раководството за можните промени на каматните стапки.

Доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2 процентни поени, а сите други варијабилни непроменети, добивката на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2012 би била повисока, односно пониска, за 76,717 илјади денари (2011: 74,361 илјади денари).

Управување со кредитниот ризик

Кредитниот ризик се однесува на ризикот од неисполнување на договорените обврски од страна на деловните партнери, што би резултирало со финансиски загуби за Друштвото. Друштвото има значајна концентрација на кредитен ризик спрема поврзаните субјекти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

23. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

23.4 Цели на управување со финансиски ризици (продолжение)

Управување со кредитниот ризик (продолжение)

Управување со побарувањата од купувачи и останатите побарувања

Побарувањата од купувачи во износ од 206,393 илјади денари (2011: 227,705 илјади денари) вклучуваат износ од 130,475 илјади денари (2011: 151,687 илјади денари), или 63% (2011: 66%) побарувања од поврзани субјекти. Најголем купувач на Друштвото е ArcelorMittal FCE, Луксембург. Не постојат други купувачи кои учествуваат во повеќе од 4% (2011: 4%) од продажбите на Друштвото поединечно. Побарувањата од купувачи се обезбедени со акредитиви или банкарски гаранции.

Структурата на побарувањата од купувачите на 31 декември 2012 година е како што следува:

	Во илјади денари		
	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	95,820	-	95,820
Доспеани и обезвреднети побарувања	86,645	(86,645)	-
Доспеани, но необезвреднети побарувања	110,573	-	110,573
	<u>293,038</u>	<u>(86,645)</u>	<u>206,393</u>

Структурата на побарувањата од купувачите на 31 декември 2011 година е како што следува:

	Во илјади денари		
	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	212,046	-	212,046
Доспеани и обезвреднети побарувања	86,737	(86,737)	-
Доспеани, но необезвреднети побарувања	15,659	-	15,659
	<u>314,442</u>	<u>(86,737)</u>	<u>227,705</u>

Недоспеани побарувања

Недоспеаните побарувања во износ од 95,820 илјади денари (2011: 212,046 илјади денари) во целост се однесуваат на побарувања врз основа на продадени готови производи кои потекнуваат од 31 декември 2012 година. Овие побарувања достасуваат за наплата 30 дена по датумот на фактурирањето. Просечениот период на наплата на побарувањата од купувачите изнесува 28 дена (2011: 27 дена)

Доспеани, но необезвреднети побарувања

Друштвото не изврши исправка на вредноста на доспеаните побарувања во износ од 110,573 илјади денари (2011: 15,659 илјади денари) бидејќи не идентификува промени во кредитната способност на купувачите. Друштвото смета дека сметководствената вредност на овие побарувања сеуште може да се наплати.

Старосната структура на доспеаните, но необезвреднети побарувања за годините што завршуваат на 31 декември 2012 и 2011 е како што следува:

	Во илјади денари	
	2012	31 декември 2011
До 30 дена	28,218	-
Од 31 - 90 дена	13,884	31
Од 91 - 180 дена	455	232
Од 181 - 365 дена	21,010	10,507
Над 365 дена	47,006	4,889
	<u>110,573</u>	<u>15,659</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

23. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

23.4 Цели на управување со финансиски ризици (продолжение)

Управување со ликвидносниот ризик

Табели за ликвидносен и каматносен ризик

Следните табели се изготвени врз основа на недисконтирана договорена доспеаност на финансиските средства, вклучувајќи ја и каматата која ќе биде заработена на овие средства.

Доспеаност на финансиските средства

Во илјади денари
31 декември 2012

	Просечна пандери рана ефектив на каматна стапка	Од 3 месеци до 1 година					Вкупно
		До 1 месец	Од 1-3 месеци	Од 1-5 години	Над 5 години		
Некаматносни	0%	124,055	13,884	68,471	-	-	206,410
Со фиксна каматна стапка	7.75%	23,397	-	-	-	-	23,397
Со променлива каматна стапка	0.05% годишно	28,237	-	-	-	-	28,237
		<u>175,689</u>	<u>13,884</u>	<u>68,471</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>258,044</u>

Во илјади денари
31 декември 2011

	Просечна пандери рана ефектив на каматна стапка	Од 3 месеци до 1 година					Вкупно
		До 1 месец	Од 1-3 месеци	Од 1-5 години	Над 5 години		
Некаматносни	0%	212,106	31	10,739	4,889	-	227,765
Со фиксна каматна стапка	7.75%	-	-	23,397	-	-	23,397
Со променлива каматна стапка	0.05% годишно	148,500	-	-	-	-	148,500
		<u>360,606</u>	<u>31</u>	<u>34,136</u>	<u>4,889</u>	<u>-</u>	<u>399,662</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

23. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

23.4 Цели на управување со финансиски ризици (продолжение)

Управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

Табели за ликвидносен и каматносен ризик (продолжение)

Следните табели детално ја прикажуваат преостаната договорна доспеаност на недеривативните финансиски обврски. Табелите се изготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

Доспеаност на финансиските обврски

							Во илјади денари
							31 декември 2012
	Просечна пондерирана ефективна каматна стапка	До 1 месец	Од 1-3 месеци	Од 3 месеци до 1 година	Од 1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Некаматносни	0%	606,741	619,192	163,567	1,956,949	64,784	3,411,233
Со променлива каматна стапка	3.94% годишно	2,776,587	-	1,087,496	-	-	3,864,083
		<u>3,383,328</u>	<u>619,192</u>	<u>1,251,063</u>	<u>1,956,949</u>	<u>64,784</u>	<u>7,275,316</u>

							Во илјади денари
							31 декември 2011
	Просечна пондерирана ефективна каматна стапка	До 1 месец	Од 1-3 месеци	Од 3 месеци до 1 година	Од 1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Некаматносни	0%	2,457,888	362,313	6,154	-	-	2,826,355
Со променлива каматна стапка	5.05% годишно	-	-	116,272	3,750,281	-	3,866,553
		<u>2,457,888</u>	<u>362,313</u>	<u>122,426</u>	<u>3,750,281</u>	<u>-</u>	<u>6,692,908</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

23. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

23.5 Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски е одредена на следниот начин:

- објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски со стандардни услови, со кои се тргува на активните ликвидни пазари, се одредува врз основа на котираните пазарни цени;
- објективната вредност на останатите финансиски средства и финансиските обврски (без деривативите) се одредува во согласност со општо прифатените модели на вреднување кои се базираат на анализа на дисконтираните готовинските текови, со користење на цени од објавените тековни пазарни трансакции и понудени цени од деловните партнери за слични инструменти.

Сметководствена вредност во споредба со објективна вредност

Сметководствената вредност во споредба со објективната вредност за годините што завршуваат на 31 декември 2012 и 2011 е како што следува:

	31 декември 2012		Во илјади денари 31 декември 2011	
	Сметковод. вредност	Објективна вредност	Сметковод. вредност	Објективна вредност
Финансиски средства				
- Побарувања од купувачи	206,393	206,393	227,705	227,705
- Останати побарувања	23,397	23,397	23,397	23,397
- Пари и парични еквиваленти	28,254	28,254	148,560	148,560
	<u>258,044</u>	<u>258,044</u>	<u>399,662</u>	<u>399,662</u>
Финансиски обврски				
- Обврски кон добавувачи	3,177,000	3,177,000	2,765,044	2,765,044
- Останати обврски	234,233	234,233	61,311	61,311
- Долгорочен кредит	3,864,083	3,864,083	3,866,553	3,866,553
	<u>7,275,316</u>	<u>7,275,316</u>	<u>6,692,908</u>	<u>6,692,908</u>

Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Со оглед на фактот дека не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на финансиските средства и обврски, како и со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски, Друштвото ја користеше техниката на анализа на дисконтираните готовински текови. При ваквата техника на вреднување се користат каматните стапки за финансиски инструменти со слични карактеристики, со цел да се добијат релевантни проценки на цените од тековните пазарни трансакции. Земајќи ја предвид краткорочноста на побарувањата не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

24. ОБЕЛОДЕНУВАЊА ЗА ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото остварува трансакции со поврзани субјекти - друштва во склоп на АрцелорМиттал Групацијата. Овие трансакции се извршуваат во нормален тек на работење и нивната вредност не се разликува значително од условите кои преовладуваат во пазарните трансакции.

	Во илјади денари	
	2012	2011
Продажби на поврзани субјекти		
АрцелорМиттал Флет Карбон Европа	4,547,963	4,620,538
ArcelorMittal FCE Greece	308	-
ArcelorMittal FCE Romania S.R.L.	308	-
ArcelorMittal SA	313	758
ArcelorMittal International Luxembourg	859	-
АрцелорМиттал ФЦЕ ДООЕЛ Скопје	-	4,819
ArcelorMittal Spain Foundation	-	302
	<u>4,549,751</u>	<u>4,626,417</u>
Набавки од поврзани субјекти		
ArcelorMittal Atlantique et Lorraine	4,041	3,939
АрцелорМиттал Соурцинг	470,236	481,781
АрцелорМиттал Флет Карбон Европа	3,850,167	2,664,089
ArcelorMittal Purchasing	-	671
ArcelorMittal Logistique France	-	9,647
ArcelorMittal FCE Celik	-	323,233
ArcelorMittal USA	-	537,085
ArcelorMittal Annaba	1,659	132,214
ArcelorMittal Shipping	-	42
	<u>4,326,103</u>	<u>4,152,701</u>
Побарувања од поврзани субјекти		
ArcelorMittal SA	1,805	1,937
АрцелорМиттал Скопје (ХРМ)	41,558	25,652
АрцелорМиттал Острава	4,250	4,250
АрцелорМиттал Зеница	10,639	10,639
АрцелорМиттал ФЦЕ ДООЕЛ Скопје	754	668
ArcelorMittal Contiom	2,635	2,635
АрцелорМиттал Tubular Product	215	215
ArcelorMittal Mediteranee	31	31
ArcelorMittal International Luxembourg	859	-
ArcelorMittal FCE Greece	308	-
ArcelorMittal FCE Romania S.R.L.	308	-
АрцелорМиттал Флет Карбон Европа	67,113	105,660
	<u>130,475</u>	<u>151,687</u>
Дадени позајмици на поврзани субјекти		
АрцелорМиттал Скопје (ХРМ)	23,397	23,397
	<u>23,397</u>	<u>23,397</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2012 година

24. ОБЕЛОДЕНУВАЊА ЗА ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ (продолжение)

Обврски кон поврзани субјекти

Во илјади денари

	<u>31 декември 2012</u>	<u>31 декември 2011</u>
АрцелорМиттал Галати	54,455	58,219
АрцелорМиттал Флет Карбон Европа	2,671,035	2,293,181
АрцелорМиттал Соурцинг	76,765	64,519
Испат Инланд Инц, УСА	38,595	38,316
ArcelorMittal Purchasing	6,781	6,781
АрцелорМиттал Скопје (ХРМ)	14,332	1,573
ArcelorMittal Atlantique et loairain	3,649	-
MittalSteel IT Services	702	702
ArcelorMittal Logistics France	9,650	9,650
ArcelorMittal Poland S.A.	3,926	-
ArcelorMittal Piombino Firenze	1	-
ArcelorMittal Treasury SNC - камати	232,526	59,599
	<u>3,112,417</u>	<u>2,532,540</u>
 <i>Пресметани обврски за промоција на продажба</i>		
АрцелорМиттал Флет Карбон Европа	80,979	80,979
	<u>80,979</u>	<u>80,979</u>
 <i>Позајмици/кредити од поврзани субјекти</i>		
ArcelorMittal Treasury SNC	3,864,083	3,866,553
	<u>3,864,083</u>	<u>3,866,553</u>

25. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при искажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута, на 31 декември 2012 и 2011 се следните:

	<u>31 декември 2012</u>	<u>Во денари 31 декември 2011</u>
УСД	46.6510	47.5346
ЕУР	61.5000	61.5050
ГБП	75.2800	73.6322